

V zadevi Trunk proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) kot senat v sestavi:

Mark Villiger, *predsednik*,

Angelika Nußberger,

Boštjan M. Zupančič,

Ganna Yudkivska,

André Potocki,

Paul Lemmens,

Aleš Pejchal, *sodniki*,

in Claudia Westerdiek, *sodna tajnica oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 19. marca 2013,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 41391/06) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 29. septembra 2006 vložil slovenski državljani Franc Trunk (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopala M. Končan Verstovšek, odvetnica iz Celja. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopal njen zastopnik.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena konvencije trdil, da so postopki pred domačimi sodišči, v katerih je bil stranka v postopku, trajali predolgo. Na podlagi 13. člena konvencije se je pritožil tudi zaradi neučinkovitega notranjepravnega sredstva.

4. Vlada je bila o pritožbi obveščena 24. novembra 2010.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnik je bil rojen leta 1957 in živi v Portorožu.

6. V nadaljevanju so povzete okoliščine zadeve, ki sta jih predložili stranki.

A. Prvi sklop postopkov (III Pd 489/96)

7. Pritožnik je bil zaposlen na Centru šolskih in občolskih dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: center) kot javni uslužbenec. Bil je odpuščen po disciplinskem postopku. 11. oktobra 1996 je pred Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani začel postopek zoper Ministrstvo za šolstvo in šport (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in center zaradi razveljavitve odločbe o prekinitvi delovnega razmerja ter vseh pravic in ugodnosti, ki izhajajo iz te prekinitve.

8. 23. februarja 1998 je bila opravljena prva obravnava.

9. 22. septembra 1998 je sodišče izdalo sklep, potem ko je pritožnik umaknil svojo tožbo zoper ministrstvo.

10. Med 8. oktobrom 1998 in 8. novembrom 1999 je sodišče prve stopnje opravilo tri obravnave. Poleg tega sta bili maja in aprila 1999 dve obravnavi preloženi na prošnjo tožene stranke. Obravnava je bila 8. novembra 1999.

11. 22. decembra 1999 je sodišče prve stopnje izdalo sodbo, s katero je zavrnilo zahtevo pritožnika. Ta se je pritožil.

12. 5. aprila 2002 je Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani delno ugodilo pritožbi in vrnilo zadevo v ponovno odločanje. Sodišče je deloma vrnilo zadevo v ponovno odločanje, ker

pripravljalna vloga tožene stranke ni bila poslana pritožniku, zaradi česar ni mogel dati svojih pripomb.

13. 18. junija 2002 je sodišče prve stopnje opravilo obravnavo in izdalo sodbo. Sodišče je ugotovilo, da je disciplinska odločba prve stopnje (glej 7. odstavek) zakonita, drugostopenjska odločba pa nezakonita. Sodišče je torej sklenilo, da je bilo pritožnikovo delovno razmerje prekinjeno zakonito, vendar je sklep o prekinitvi delovnega razmerja postal pravnomočen šele, ko je postala pravnomočna sodba. Zato je ugotovilo, da pritožniku pripadajo pravice in ugodnosti, ki izvirajo iz zaposlitve, za zadevno obdobje. Pritožnik se je pritožil.

14. 25. septembra 2002 je Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani izdalo popravno sodbo.

15. 27. avgusta 2004 je Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani izdalo sodbo. Ker je pritožnik med trajanjem postopka vedno znova vlagal zahteve glede svojih pravic in ugodnosti, je pritožbeno sodišče eno teh zahtev v pritožbi obravnavalo kot zahtevo po dopolnilni sodbi. Sodišče je zavrnilo preostanek pritožbe in v tem delu je sodba postala pravnomočna. Pritožnik je vložil predlog za revizijo.

16. 4. novembra 2004 je Delovno in socialno sodišče v Ljubljani zavrglo predlog za revizijo iz procesnih razlogov. Pritožnik se je pritožil.

17. 14. januarja 2005 je Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani pritožbi ugodilo. Predlog za revizijo je bil poslan vrhovnemu sodišču.

18. 25. oktobra 2005 je vrhovno sodišče zavrnilo predlog za revizijo. Pritožnik je vložil ustavno pritožbo.

19. 7. junija 2006 je sodišče prve stopnje izdalo sodbo (glej 15. odstavek). Pritožnik se je pritožil.

20. 5. oktobra 2006 je bila pritožba zavrnjena. Pritožbeno sodišče je med drugim ugotovilo, da je pritožnik brez kakršne koli podlage zahteval pravice in ugodnosti po tem, ko je pritožbena sodba postala pravnomočna.

21. 12. februarja 2007 je ustavno sodišče zavrglo ustavno pritožbo.

B. Drugi sklop postopkov (VP 371/96)

22. 20. decembra 1996 je pritožnikov bivši delodajalec po zavrnitvi sprožil zoper pritožnika postopek pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani zaradi vrnitve delovnega gradiva.

23. 14. maja 1997 je Okrožno sodišče v Ljubljani izdalo sodbo, s katero je odredilo pritožniku vrnitev spornega gradiva. Pritožnik se je pritožil.

24. 3. julija 1997 je sodišče opravilo obravnavo in razveljavilo odločbo.

Tožnik se je pritožil.

25. 14. oktobra 1997 je Višje sodišče v Ljubljani pritožbo zavrnilo.

26. 18. decembra 1997 je bila izdana odločba, s katero je bila zadeva zaradi nepristojnosti prepuščena Okrožnemu sodišču v Piranu.

27. 28. novembra 1998 je pritožnik vložil nasprotno tožbo, s katero je zahteval plačilo za posodobitev računalnika, ki jo je izvedel, in povračilo stroškov za uporabo avtomobila.

28. 8. januarja 2001 je bil postopek prekinjen. Nadaljeval se je 9. aprila 2001.

29. 15. oktobra 2001 je Okrožno sodišče v Piranu po tožnikovem umiku tožbe izdalo odločbo o prekinitvi postopka. Pritožnik pa se je odločil, da bo vztrajal pri nasprotni tožbi.

30. 5. februarja 2002 je Okrožno sodišče v Piranu izdalo odločbo o nepristojnosti. Zadeva je bila prepuščena Delovnemu sodišču v Ljubljani.

31. Med 12. aprilom 2002 in 14. marcem 2003 je Delovno sodišče v Ljubljani opravilo štiri obravnave.

32. Po zadnji obravnavi je sodišče izdalo sodbo, s katero je deloma ugodilo pritožnikovi zahtevi. Stranki sta se pritožili.

33. Višje delovno in socialno sodišče je 18. novembra 2004 ugodilo pritožbama in vrnilo zadevo v ponovno odločanje.

34. 23. marca 2007 je Delovno sodišče v Ljubljani opravilo obravnavo in izdalo sodbo, s katero je deloma ugodilo pritožnikovi zahtevi. Vložena je bila pritožba.

35. 10. septembra 2008 je Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani izdalo sodbo.

II. UPOŠTEVANA DOMAČA ZAKONODAJA

36. Za upoštevano domačo zakonodajo glej sodbo *Tomazič proti Sloveniji* (št. 38350/02, 13. december 2007).

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

37. Pritožnik se je pritožil, da trajanje postopka ni bilo v skladu z zahtevo po »razumnem roku« iz prvega odstavka 6. člena konvencije, ki se glasi:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče ...«

38. Smiselno se je pritožnik tudi pritožil, da so bila razpoložljiva pravna sredstva pri predolgotrajnih postopkih v Sloveniji neučinkovita. 13. člen konvencije se glasi:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

39. Prvič, glede drugega sklopa postopkov Sodišče ugotavlja, da so 1. januarja 2007 postopki še potekali in se nadaljevali še več kot tri mesece. Na podlagi ugotovitev Sodišča v zadevah *Grzinčič proti Sloveniji* (št. 26867/02, 110. odstavek, 3. maj 2007) in *Nezirović proti Sloveniji* ((dec.) št. 16400/06, 27.–42. odstavek, 18. november 2008) je treba očitke na podlagi 6. in 7. člena konvencije v skladu s prvim odstavkom 35. člena oziroma tretjim in četrtem odstavkom 35. člena konvencije razglasiti za nesprejemljive.

40. Drugič, glede prvega sklopa postopkov Sodišče ugotavlja, da se obravnavana zadeva nanaša na postopke, ki spadajo v kategorijo zadev, v katerih so bili domači postopki pravnomočno končani, preden je začel veljati Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja (v nadaljnjem besedilu: zakon iz leta 2006), vendar so se nato nadaljevali pred vrhovnim in ustavnim sodiščem. Zadeva je zato podobna zadevi *Kovinar, d. o. o., proti Sloveniji* (št. 24162/06, 4. december 2012). V tej zadevi je Sodišče ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, neučinkovita (prav tam, 18.–21. odstavek).

41. Sodišče ugotavlja, da vlada ni predložila nobenih prepričljivih utemeljitev, zaradi katerih bi morale to zadevo obravnavati drugače kakor navedeno zadevo.

42. Sodišče tudi ugotavlja, da del pritožbe glede prvega sklopa postopkov ni očitno neutemeljen v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije. Prav tako ni nesprejemljiv iz katerih koli drugih razlogov. Torej ga je treba razglasiti za sprejemljivega.

B. Utemeljenost

1. 6. člen

43. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 11. oktobra 1996, ko je bil postopek uveden, in končalo 12. februarja 2007, ko je bil izdan sklep ustavnega sodišča. Postopek je torej na štirih stopnjah sodišča trajal deset let in štiri mesece.

44. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumno trajanje postopka presojeti glede na okoliščine primera in s sklicevanjem na ta merila: zapletenost zadeve ter ravnanje pritožnika in ustreznih organov oblasti, pa tudi, kakšno je bilo tveganje za pritožnika v sporu (glej npr. *Frydlander proti Franciji* [GC], št. 30979/96, 43. točka, ESČP 2000-VII).

45 Sodišče po pregledu vsega predloženega gradiva in ob upoštevanju svoje sodne prakse (glej *Bedi proti Sloveniji*, št. 24901/02, 18.–20. odstavek, 13. april 2006; in *Žnidar proti Sloveniji*, št. 76434/01, 21.–23. odstavek, 9. marec 2006) meni, da so postopki za obravnavano zadevo trajali predolgo in zahteva za »razumni rok« ni bila izpolnjena.

Torej je bil kršen prvi odstavek 6. člena.

2. 13. člen

46. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatiranje kršitev zahteve po prvem odstavku 6. člena, da se zadeva obravnava v razumnem roku (glej *Kudła proti Poljski* [VS], št. 30210/96, 156. odstavek, ESČP 2000-XI).

47. V tej zadevi Sodišča ni prepričalo, da bi pritožnik lahko imel dostop do odškodninskega zahtevka, in ugotavlja, da so pravna sredstva zakona iz leta 2006 neučinkovita (glej 39.–22. odstavek). Sodišče ne vidi razloga, da bi glede pravnih sredstev, ki so bila na voljo pred izvajanjem zakona iz leta 2006, odločilo drugače kakor v prejšnjih zadevah, v katerih je ta pravna sredstva spoznalo za neučinkovita (glej *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6. oktober 2005).

48. Sodišče torej meni, da je bil pri obravnavani zadevi kršen 13. člen, saj v domači zakonodaji ni bilo pravnega sredstva, s katerim bi pritožnik lahko dosegel odločitev sodišča, ki bi potrdila njegovo pravico do obravnave zadeve v razumnem roku, kot je določeno v prvem odstavku 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

49. 41. člen konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

50. Pritožnik je zahteval 26.800 EUR za nepremoženjsko škodo.

51. Vlada o tem vprašanju ni izrazila svojega mnenja.

52. Sodišče meni, da je pritožnik imel nepremoženjsko škodo. Po načelu pravičnosti mu na tej podlagi prisoja 2.400 EUR.

B. Stroški in izdatki

53. Pritožnik je zahteval tudi 3.060 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali v postopku pred Sodiščem.

54. Vlada o tem vprašanju ni izrazila svojega mnenja.

55. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov, če dokaže, da so dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. V obravnavani zadevi Sodišče ugotavlja, da je zastopnik podvojil svoj honorar zaradi zastopanja pred mednarodnim sodiščem, kar je po mnenju Sodišča neupravičeno, saj mu je bila npr. omogočena uporaba slovenščine. Sodišče torej meni, da je upravičeno pritožniku na tej podlagi priznati znesek 1.500 EUR.

C. Zamudne obresti

56. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. z večino glasov *razglaša*, da je pritožba glede predolgega trajanja postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva glede prvega sklopa postopkov sprejemljiva;
2. soglasno *razglaša*, da je preostali del pritožbe nesprejemljiv;
3. *razsoja* s šestimi glasovi proti enemu, da sta bila kršena prvi odstavek 6. člena in 13. člen konvencije;
4. *razsoja* s šestimi glasovi proti enemu,
 - a) da mora tožena država v treh mesecih pritožniku plačati ta zneska:
 - i) 2.400 EUR (dva tisoč štiristo evrov) in morebitni davek za nepremoženjsko škodo;
 - ii) 1.500 EUR (tisoč petsto evrov) za stroške in izdatke ter morebitni davek, obračunan pritožniku;
 - b) da se za navedena zneska od dneva poteka treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. soglasno *zavrača* preostali del zahtevka pritožnika za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 18. aprila 2013 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Claudia Westerdiek
tajnica predsednik senata

Mark Villiger *sodna*

Skladno z drugim odstavkom 45. člena konvencije in drugim odstavkom 74. člena Poslovnika Sodišča je tej sodbi priloženo ločeno mnenje sodnika Pejchala.

M. V.
C. W.

LOČENO ODKLONILNO MNENJE SODNIKA PEJČALA

Ne strinjam se z večinsko ugotovitvijo kršitve pritožnikove pravice do sojenja v »razumnem roku« iz razlogov, ki sem jih navedel že v ločenem mnenju v zadevi *Podbelšek Bračič proti Sloveniji*, št. 42224/04.